

Vaiko teisių gynėjai skirtingais keliais sukantiems sutuoktiniams primena - skiriasi vyras ir moteris, o tėvai visada išlieka kartu. Mėnesį trukusiančia informacine kampanija „Skiriasi pora, bet ne tėvai“ bus siekiama atkreipti besiskiriančių porų dėmesį į jų atsakomybę apsaugoti vaikus nuo sunkių išgyvenimų skyrybų metu bei toliau jais vienodai atsakingai rūpintis ir dalyvauti jų gyvenime.

Pasak Valstybės vaiko teisių apsaugos tarnybos direktorės Ilmos Skuodienės, tėvų skyrybos yra itin skaudus įvykis vaiko gyvenime, kurį padėti kuo lengviau išgyventi, visų pirma, turėtų patys tėvai.

„Apie bet kokius pokyčius, vykstančius šeimoje, vaikas turi žinoti, o tėvų skyrybos – ne išimtis. Vaiko teisių gynėjai nori suteikti skyrybų keliu einantiems tėvams gaires, kaip šiuo visai šeimai emociškai sudėtingu laikotarpiu tinkamai komunikuoti ir elgtis tiek tarpusavyje, tiek su vaikais“, – sako I. Skuodienė.

Vaiko teisių gynėjai kampanijos metu vykdys švietėjišką veiklą žiniasklaidoje, lauko reklamos stenduose bei socialiniuose tinkluose teikdami aktualią informaciją apie tai, kaip skyrybas išgyvena skirtingo amžiaus vaikai, kaip skyrybų procese apsaugoti patį vaiką, kokios teisės ir pareigos išlieka tėvams net ir po skyrybų

Pagrindinė informacinės kampanijos siunčiama žinutė skelbia apie vaiko prigimtinę teisę turėti tėtą ir mamą, bendrauti su abiem tėvais, net jei jie išsiskyrę.

„Kiekvienos besiskiriančios poros atsakomybė yra nepamiršti, kad skiriasi pora – vyras ir moteris, o ne tėvai. Jie vaiko šeimą išlieka nepaisant tarpusavio nesutarimų. Tėčio ir mamos teisės ir pareigos savo vaikams yra lygios. Todėl abiejų pareiga – dorai auklėti ir prižiūrėti vaiką, rūpintis jo sveikata, išlaikyti jį, sudaryti palankias sąlygas visapusiškai ir harmoningai vystytis, parengti vaiką savarankiškam gyvenimui“, – primena Tarnybos direktorė.

Remiantis statistiniais duomenimis, pernai ištuokas įregistravo beveik 8 tūkst. porų. Lyginant su 2020 m. – ištuokų padaugėjo beveik 4 procentais. Šis procesas, deja, liečia ne tik suaugusiuosius, bet ir vaikus, nes daugiau nei pusė pernai išsituokusių porų turėjo bendrų iki 18 metų amžiaus vaikų. Nepaisant prigimtinių vaiko teisės turėti tėtą ir mamą, per pastarąjį dešimtmetį beveik 70 tūkstančių vaikų liko gyventi nepilnose šeimose.

Ankstyvame amžiuje tėvų skyrybas patyręs ir su močiute augęs vaikų rašytojas Tomas Dirgėla sako, jog skirtingais gyvenimo etapais šis įvykis suteikė įvairių potyrių ir emocijų, o

likęs gilus randas jaučiamas iki šiol, net ir sukūrus savo šeimą.

„Tėvai išsiskyrė, kai buvau beveik ketverių, todėl mano galvoje mažai prisiminimų, kuriuose būtume visa šeima – aš, mama ir tėtis. Nors kartais sugrįžta tam tikri fragmentai, ką tuo metu veikiau su kiekvienu iš tėvų, vis dėlto ryškiausiai aplanko tuo metu šeimoje lydėjęs nesaugumo jausmas – visi gyvename kartu, bet tarsi atskirai. Šiuo metu turiu tai, apie ką ilgai svajoju – didelę ir tvirtą kaip kumštis savo šeimą, ir stengiuosi, kad mano patirtis jokiais būdais neaplangytų mano vaikų“, – pasakoja rašytojas T. Dirgėla.

Advokatų kontoros ILAW LEXTAL partnerė, advokatė Vilma Sabaliauskienė pažymi, jog šeimos teisėje vienas svarbiausių principų yra prioritetinga vaiko teisių apsauga. Skyrybose, visų pirma, tiek teismas, tiek visi kiti bylos dalyviai, turi siekti to, kas geriausia vaikui. Deja, anot jos, didžiojoje daugumoje bylų, šis principas lieka tik teorija.

„Praktikoje tėvų veiksmus ir sprendimus dažnai užvaldo asmeninės ambicijos ir emocijos, siekis įrodyti, kuris yra pranašesnis, geresnis, protingesnis, labiau išsilavinęs ir pan. Dar įdomiau, jog kiekvienas iš tėvų yra tvirtai įsitikinęs, jog jo elgesys nėra egoistiškas ir jis siekia ne savo, o būtent vaiko gerovės. Abipusė nepagarba, nepasitikėjimas partnerio turimais tėvystės įgūdžiais, žeminimas, manipuliacijos, siekis atkeršyti sutuoktiniui, pagrindiniu santykių įkaitu laikant vaiką – gana įprastas nesugebančių taikiai išsiskirti porų scenarijus“, – vardija advokatė vildamasi, kad sutuoktiniams užtektų galios ir supratimo pamatyti, jog vaikas nėra dar vienas nuosavybės objektas, kaip automobilis ar namas, o tai – visų svarbiausia asmenybė skyrybų procese.

Vaiko teisių gynėjai primena, jog tėtis ar mama, pas kurią gyvena vaikas, jo paties labui, turėtų sudaryti visas sąlygas kitam bendrauti su vaiku, nepaisant to, kur jie gyvena ir koks jų tarpusavio teisinis statusas. Siekiant rasti būdų bendravimo su vaikais klausimus išspręsti taikiai, galima pasitelkti ir vaiko teisių gynėjus, kurie pasirengę patarti, nukreipti gauti reikalingas paslaugas, rekomenduoti mediatorius, terapiją ir bandyti ginčus išspręsti išsaugant darnius santykius bei pagarbą visiems šeimos nariams.

